

indenfor Sygekasserne. Det er et gammelt bekjendt Forslag, men jeg tror ikke, det vilde være rigtig at gaa ind paa noget Saadant. Hvilken Maalestok man end vil anlægge for Bidrag til Sygekasserne, forekommer det mig, at det Rigtige vilde være, at man siger til Sygekasserne, at det og det yder man, og det yder man saa i Penge; saa maa de selv disponere derover, og saa maa man forlange af Sygekasserne, at de yde saavel Helbredelsesmidler som Pengemidler. Det er netop det, Lovforslaget gaar ud paa, og som vil kunne gennemføres, naar man til det nuværende Bidrag lægger et Bidrag fra det Offentlige. Det er bedre, at Sygekasserne staa frit og selv kunne disponere, og der er i Lovforslaget jo ogsaa kommet en subsidiaer Bestemmelse ind, som i høi Grad gjør Krav i den Retning, saa jeg tror, det vilde være ganske forfækt, om man vilde komme ind paa en saadan bunden Ydelse. Jeg skal for Resten indrømme det ærede Medlem, at med Hensyn til Sygeforsikring i Sygekasserne staar Arbejderbefolkningen her i Landet, som jeg tror, det ærede Medlem jagde, ikke daarlig. Særlig for Kjøbenhavns Bedkommende er det absolut Sandhed, i en mindre Grad for Byerne og mindst for Landet, men det kommer nok med. Her i Kjøbenhavn nævnedes det ærede Medlem — jeg har ikke set Forholdet efter, men jeg tager det, som det ærede Medlem nævnedes — 50 pCt. indenfor og 50 pCt. udenfor Sygekasserne. Det burde vel ses noget i Forbindelse med et andet Spørgsmaal, som det ærede Medlem opstavede, nemlig om de, der staa udenfor, ere blevne udenfor, fordi de ikke ere i Stand til at komme ind. Hvis man vilde bevare dette Spørgsmaal, maatte man vide, om de 50 pCt., der ere i Sygekasserne, høre til de heldigst Stillede, eller der blandt dem findes mange af de ikke heldig Stillede. Jeg veed ikke, om det Spørgsmaal kan bevares, jeg er ikke i Stand til det særlig for Kjøbenhavns Bedkommende, men naar jeg ser paa Forholdet paa Landet, som jeg i hvert Fald paa bestemte Steder kjender nærmere, er Forholdet ingenlunde det. Forholdet er snarere det, at det er den mindst heldig stillede Del af Arbejderbefolkningen, der viser en stærk Tendens til at slutte sig til Sygekasserne — det turde adskillige ærede Medlemmer her i Salen kunne bevidne — og de Offre, der skulle gøres, ere ikke større, end at naar man erindrer, hvilket Gode det medfører, og hvor socialt heldigt det er, saa tror jeg nok, at de fleste ville kunne slutte sig til Sygekasserne, naar de have et levende Ønske derom og ville stræbe derefter. Hvorledes Leveniveauet stiller sig, skal jeg ikke komme ind paa her.

Det er et saare vanskeligt Spørgsmaal, og jeg anser det ikke for bekvæmt ved de Underjogelser, som ere gjorte af Forstjellige, og som jeg selvfølgelig ikke er ubeekjendt med. Det hænger blandt andet sammen med den fysiologiske Undersøgelse af, hvad der behøves til et Menneskes Ernæring, hvad et Menneske kan leve af, under hvilke Forhold i det Hele et Menneske kan leve. Jeg tror ikke paa nogen Maade, at en saadan Undersøgelse nu er gennemført, at man kan bygge sikkert derpaa, og jeg tvivler paa, at det let vil ske. Lige overfor mindre fuldkomne Stabninger end Mennesket som Husdyrene, kan man med temmelig stor Sikkerhed sige, hvad der behøves, og hvilke Resultater den ene eller anden Næring medfører; men naar man husker paa, at vi Mennesker heldigvis staa høiere, hvorledes vi Mennesker ere i Stand til at leve under forstjellige klimatiske Forhold, holde Ribet under forstjellige Kulturforhold og assimilere Føde af høist forstjellig Art — Folk, som ikke ere fortrolige med disse Forhold, ville saaledes forbauses ved at se, hvilke Kvanta af Fødestoffer et Menneske kan absorbere og dog befinde sig vel — tror jeg, man maa sige, at det ikke saaledes lader sig mathematisk opgjøre, hvad der behøves. Der turde være noget mere Grund til at se paa dette Lands Befolkning som Helhed og spørge, om den er sund eller usund, om den er daarlig klædt og fødet, og om den bor flattere gjenemgaaende — selvfølgelig med Undtagelser — end Befolkningen i andre Lande, og naar man sammenligner vore Forhold med andre Landes, endogsaa med de store Kulturlandes, saa tror jeg ikke, vi ere flattere stillede. Naar vi se paa det unge Mandstaa, der skal ind og være Soldater, forekommer det os at være en god og sund Race, og jeg tror ikke, man egentlig kan sige, at de have levet under saa flerte Vilkaar, at de ikke ere i Stand til at udvikle sig sundt baade fysisk og aandelig, og det er det, det kommer an paa. At sige, om de økonomiske Forhold ere i Fremgang eller Tilbagegang, er selvfølgelig ikke godt muligt, der kan man have et individuelt Blik, som kan stufte, og at paavise det bestemt, er heller ikke let. Jeg skal derfor heller ikke forsøge derpaa; men jeg skal nævne et Moment, som i gamle Dage altid var det, som blev fremdraget. Naar man vilde gøre sig Begreb om, hvorvidt Befolkningen økonomisk gik frem eller tilbage, og om, hvorledes Stillingen var i den Retning, og om Udviklingen var økonomisk sund, saa tyede man altid til at se, hvorledes det stod til med Sparekasserne. Det samlede Antal Sparekasserkonti her i Landet er fra 31te Marts 1882